

OPSCHRIFT

Vergadering van 6 februari 2018

Onderwerp:

Invoering Omgevingswet - Besluitvorming College/besluitvorming Raad

Beknpte samenvatting:

Op 1 januari 2021 wordt de Omgevingswet ingevoerd. De invoering was beoogd op 1 januari 2019 maar door allerlei omstandigheden, met name complexiteit van de regels en de digitaliseringsslag, is de invoering uitgesteld naar 1 januari 2021. Deze nieuwe wet is de basis voor het nieuwe stelsel van regelgeving voor de fysieke leefomgeving. Het stelsel van de Omgevingswet bundelt de regels over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Naast de Omgevingswet zelf komen er vier algemene maatregelen van bestuur (kortwet AMvB's) en ministeriële regelingen. Deze wetgevingsoperatie heeft ingrijpende gevolgen voor overheden die verantwoordelijk zijn voor het beheer van de fysieke leefomgeving. Ook burgers, bedrijven en andere initiatiefnemers die activiteiten willen uitvoeren in de fysieke leefomgeving krijgen te maken met de Omgevingswet. Kortom iedereen krijgt met de Omgevingswet te maken.

Voor gemeenten heeft de Omgevingswet met name effect voor uitvoering van wet-en regelgeving zoals nu geregeld is in o.a. Wabo, Wet ruimtelijke ordening, Wet milieubeheer, APV maar ook bijv. Waterwet. Daarnaast gaan "nieuwe" onderdelen veiligheid en gezondheid een meer specifieke rol spelen in Omgevingswet. De nieuwe Omgevingswet heeft als doel om procedures op het gebied van de fysieke leefomgeving eenvoudiger en sneller te maken; minder regels en meer ruimte voor initiatieven. Organisatorisch maar ook financieel dienen de komende jaren keuzes gemaakt worden en de nodige besluiten genomen te worden.

Voor de gemeente Westerveld betekent dit dat een aantal stappen gezet moet worden om de Omgevingswet te implementeren. Het eerste waar de gemeente zich op moet richten, is een plan van aanpak (pva) voor implementatie. Voor de invoering van de Omgevingswet is voor 2018 € 46.000,- beschikbaar. Ingeschat wordt dat dit voor 2018 onvoldoende is aangezien de komende jaren flinke stappen gezet dienen te worden.

INFO BIJ HET BESLUIT

Besluit nummer: 2018_Raad_00006

Leefomgeving — Leefomgeving

Financiële consequenties:

Voor 2018 is een bedrag van € 46.000,- gereserveerd. Gelet op hetgeen moet gebeuren het komende jaar maar ook de jaren erna wordt dit bedrag als te laag ingeschat. Het college verwacht voor de inhuur van een externe projectleider en alle ondersteunende zaken een bedrag van € 150.000,- nodig te hebben.

Voorgesteld wordt het reeds begrote bedrag van € 46.000,- op te hogen naar € 150.000,-. Het bedrag van € 104.000,- wordt ten laste gebracht van het beschikbare resultaat voor 2018. Het laatst bekende begrote resultaat (Najaarsrapportage 2017) voor 2018 was € 44.000,-. Door de toekenning van dit budget wordt het resultaat € 60.000,- negatief. Bij het opstellen van de Voorjaarsrapportage 2018 zal nader duidelijk worden wat het verwachte resultaat voor 2018 zal worden. Er wordt nu eenmalig een bedrag voor implementatie van de Omgevingswet voor 2018 aangevraagd. In de Najaarsrapportage zal de stand van zaken worden gedeeld en mogelijk ook beter ingeschat kunnen worden welk budget de komende jaren nodig is.

Bestemd voor:

- Commissie Fysiek Domein en Middelen

DE GEMEENTERAAD

AANHEF

Volgende informatieve bijlagen worden bijgevoegd:

- info blad VNG
- routeplanner (verouderd)
- bijlage bij raadsvoorstel omgevingswet

MOTIVERING

Aanleiding en context:

De Omgevingswet is op 1 juli 2015 aangenomen door de Tweede Kamer en op 22 maart 2016 behandeld in de Eerste Kamer. De invoeringsdatum is opgeschoven naar 1 januari 2021 vanwege de complexiteit en impact van de wet. De Omgevingswet heeft door de brede reikwijdte, het gaat om de fysieke leefomgeving, impact op de hele organisatie.

In 2016 is in een gezamenlijk project met de gemeente Meppel gestart met het informeren van raad, college en organisatie. De gemeenteraden van Meppel en Westerveld zijn in een gezamenlijke bijeenkomst geïnformeerd. Beide raden hebben afzonderlijk een werkgroep Omgevingswet gevormd. Door organisatorische omstandigheden is het invoeringstraject vanaf april 2017 op een lager pitje gezet. Bijkomend punt was dat de invoering uitgesteld zou gaan worden naar 2021.

In 2018 wordt gestart met het vormen van een projectgroep die aangestuurd wordt door een tijdelijk in te huren externe projectleider. Deze projectgroep zal een plan van aanpak nader gaan uitwerken in samenspraak met organisatie, college en raad en raads werkgroep. Voor de invoering van de Omgevingswet is voor 2018 een bedrag van € 46.000,- beschikbaar. Dit bedrag zien wij als voorbereidingsbudget en zal o.a. ingezet worden voor het inhuren van een externe projectleider maar ook voor bijv. informatiebijeenkomsten, inhuur specialisme/informatie/training en wellicht voor een aanzet tot digitalisering. Alles bij elkaar genomen is de verwachting dat het huidige bedrag voor 2018 niet voldoende is. De raad wordt verzocht het budget voor 2018 te verhogen naar € 150.000,-.

Beoogd resultaat:

Bestaand budget ophogen.

Raad informeren over stand van zaken invoering Omgevingswet.

Vanaf 2018 actief aan de slag met de Omgevingswet.

Argumentatie:

De invoering van de Omgevingswet betekent veel voor de rollen en verantwoordelijkheden van alle initiatiefnemers in de fysieke leefomgeving. Daarmee is sprake van een omslag die veel tijd en inzet van publieke en private partijen vergt. In 2018-2019 moet het gemeentelijke ambitieniveau bepaald worden. Gaan we voor een minimaal noodzakelijke invoering of willen we de mogelijkheden die de wet biedt optimaal benutten? Dat bepaalt ook of en in hoeverre de grotere lokale afwegingsruimte benut gaat worden.

Bij de invoering van de Omgevingswet zijn grofweg 3 sporen te onderscheiden:

- juridisch spoor; inhoud en werking van de Omgevingswet inclusief samenwerking en communicatie en (gefaseerd) opstellen gemeentelijke instrumenten Omgevingsvisie en Omgevingsplan.
- organisatie spoor; harmonisatie en de invloed van de Omgevingswet op de organisatie.
- ICT spoor; ontwikkeling en implementatie Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en Omgevingsloket.

Voor Westerveld betekent de invoering van de Omgevingswet dat we scherp moeten krijgen wat de gevolgen van de wet zijn voor onze eigen werkwijze; taken, rollen en verantwoordelijkheden. Daarnaast is er de samenwerking met onze ketenpartners RUD, GGD, VRD, waterschap en provincie en omliggende gemeenten. De Omgevingswet betekent het nodige voor de samenwerking maar ook voor (onderlinge) werkprocessen.

Het derde spoor betreft de wijzigingen van het digitale stelsel en de inrichting van het Omgevingsloket (DSO). Bij invoering van de wet moet volledig digitaal en zaakgericht worden gewerkt en zijn gegevens goed ontsloten. DSO moet in 2024 gereed zijn. Het is dan de bedoeling dat iedereen (publiek en privaat) een gelijke informatiepositie heeft. In 2018 gaan we verder bepalen wat hiervoor nodig is.

Naast de drie sporen loopt parallel de participatie. Participatie wordt een onderdeel binnen de Omgevingswet. Dit houdt in dat er gezocht moet worden naar andere en nieuwe werkwijzen om inwoners/bedrijven vroegtijdig te betrekken bij ontwikkelingen.

De kosten van de implementatie van de Omgevingswet voor gemeenten zijn voor eigen rekening. Er is nog geen concrete

informatie over de uiteindelijke kosten en de baten als de wet eenmaal in werking is. Landelijk is er ook financieel akkoord met betrekking tot het digitale stelsel (DSO). Gemeenten gaan meebetalen aan de structurele invoeringskosten. Zodra hierover meer bekend is en meer bekend is hoe de nog in bewerking zijnde uitvoeringsregels zijn vastgesteld, kan een nadere specificatie van de kosten plaatsvinden. Daarnaast zijn de invoeringskosten afhankelijk van het gekozen ambitieniveau. In ruwe inschatting: vanaf 2019 tot 2021 zal minimaal per jaar € 400.000 nodig zijn.

De invoering legt de komende jaren beslag op de huidige formatie waardoor mogelijk werkzaamheden uitbesteed moeten worden of mogelijk formatie ingehuurd moet gaan worden. Het huidige budget acht het college niet toereikend als we in 2018 actief van start willen gaan met o.a. het vormen van een projectgroep en het aantrekken van een externe projectleider.

Kanttekening:

Er zijn tot nu toe geen standaarden als het gaat om invoeringskosten. Iedere gemeente raamt het voor zich momenteel. Nu de uitvoering is opgeschort naar 2021 herzien gemeenten hun budgetten. Ook is nog niet duidelijk wat gemeenten dienen bij te dragen aan hetgeen is afgesproken als het gaat om de digitalisering en het onderhoud. In de komende drie jaar zal meer duidelijk worden als het gaat om ambitiebepaling, wet-en regelgeving en DSO.

Aanpak / uitvoering:

Het college stel voor om het volgende te gaan doen voor 2018 en 2019:

1. Aantrekken (externe) projectleider omgevingswet
2. Vormgeven ambtelijke projectgroep omgevingswet
3. Opstellen startnotitie met ambitiebepaling met kostenindicatie
4. Vaststellen startnotitie en ambitie (raad)
5. Opstellen plan van aanpak implementatie Omgevingswet
6. Vaststellen plan van aanpak (raad)
7. Uitvoeren plan van aanpak

De huidige raads werkgroep Omgevingswet heeft zich tot nu toe alleen via informatie en een gezamenlijke bijeenkomst bezig gehouden met de inhoud van de wet. Geadviseerd wordt de raads werkgroep Omgevingswet na de verkiezingen opnieuw te vormen waarbij rekening gehouden dient te worden met een hoge inzet van uren. De omschakeling naar de Omgevingswet zal voor organisatie, college en raad de komende drie jaar veel tijd in beslag gaan nemen.

Voor meer informatie wordt o.a. verwezen naar <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/> of <https://vng.nl/onderwerpenindex/ruimte-en-wonen/omgevingswet>. De bijlagen bij dit voorstel zijn nog gebaseerd op invoering 2019 maar de werkzaamheden/activiteiten zijn niet veranderd.

Participatie niveau:

Intern

Duiding participatie niveau:

Overleg Nic Dusink, Else Deddens en Marianne Langeslag (opdrachtgever invoering Omgevingswet), Roelof van der Veen (griffier/raads werkgroep Omgevingswet) en Mariska Derksen (afdelingscontroller).

Beslist het volgende:

VOORSTEL

Besluitpunt 1:

Voor 2018 extra budget van € 104.000,- beschikbaar stellen voor de kosten van invoering van de Omgevingswet.
